

רחל חיות

אני לא רינה נקש!

בין הנשים הללו התמידה ביותר נוגה דרומי, אשה תמידה ומתולתלת, ילידת נהלל.

המיכתבים הפכו לפגישות והפגישות לאהבה. השניים החליטו להתחתן, ובאחת מחופשותיו של רץ מהכלא נכנסה נוגה להריון.

אחרי שריצה ההונגרי את שני השלישים מעונשו, החל מאבק לשחררו מהכלא ולהשאירו בישראל. כאשר נעצר, הוצא נגדו צו-גירוש מהארץ, שהיה בתוקף כמשך כל זמן מאסרו. ברגע שהיה משתחרר מהכלא היו מפעילים באופן אוטומטי את פקודת הגירוש. אלא שהבעיה העיקרית היתה שאף לא מדינה אחת מוכנה לקבל פליט חסר-מסמכים. על כן אפשר היה לגרשו רק להונגריה, מולדתו, או ל-צרפת, הארץ ממנה הגיע רץ לישראל.

שתי ארצות אלה היו אמנם מקבלות את רץ, אבל היו מושיבות אותו מייד בכלא, על הכריחה מהונגריה והעריקה מליגיון-הזרים.

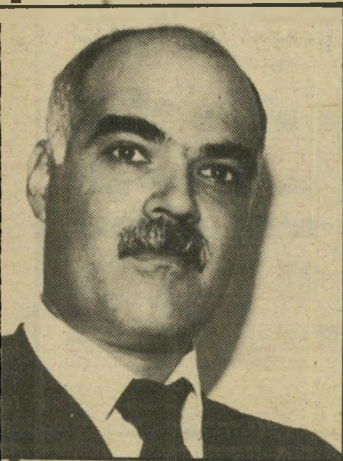
אחרי שנוגה נישאה לרץ בנישואי פראגוואי בהתכתבות, החלה במית-קפת-תיקשורת, כדי לבטל את צו-הגירוש נגד רץ. גופים רבים נרתמו למאמץ זה.

האגודה לזכויות-האזרח העמידה ל-רשותו של ההונגרי שניים מעורכי-דינה הצעירים והמבריקים, יונתן בך ומשה רנציגר, והם פנו לבג"ץ בעתירה

ציון צמירי, העולם הזה

"זה לא תרגיל נקש!" אומרת נוגה דרומי ('מיין), אשתו של רזו רץ (למעלה). "אני באמת רוצה להתגרש!"

ציון צמירי, העולם הזה

נוטפת על גופו ומקקים מטפסים עליו. "לא יכולתי לעמוד בכך", סיפר לעורכי-דינו. אחר כך עבר לעבוד במסגריה, אך גם עבודה מפרכת זו לא היתה לפי כוחותיו. "כאשר הוא עובד, הוא רוצה לעשות הכל בשלמות", סיפרה נוגה דרומי להעולם הזה. "הוא לא רצה לעבוד פחות שעות משאר העובדים, וזה היה יותר מדי קשה עבורו. הקשיים בעבודה הצמיחו קשיים גם בחיי-המישפחה של רץ. הכסף לא הספיק, והחיים החברתיים בנהלל היו משעממים בעיני ההונגרי יפה-התואר, שהיה רגיל להסתובב בפאריס ורומא. האקלים הציק לו, עברית לא הצליח ללמוד, ואנגלית הוא מדבר במבטא הונגרי בולט ובתערובת של מילים בצרפתית, גרמנית והונגרית.

לכבל את צו-הגירוש. האגודה גם פנתה ליועץ המישפטי ולשר-הפנים, לשכנעם בתוכנית השיקום של רץ. חירות לפיד ומוסדות-הרווחה של התק"ם הצטרפו גם הם, ולבסוף נשא המאבק פרי.

לפני חצי שנה, מייד אחרי הולדת בתו, אנט, שוחרר רץ מהכלא כאסיר-ברשיון, והותר לו לבלות את שארית תקופת-המאסר בנהלל. תנאי הרשיון היו שרץ לא יעזוב את נהלל, וייתייב במישטרת-העמקים פעם בחודש. החיים כמשק היו קשים מאוד עבור הפליט ההונגרי. הוא לא עבד מעולם עבורת-כפיים. בהונגריה עסק במיקצו, עו, טכנאי אלקטרוניקה וטלוויזיה. בי-נהלל מצא עבודה בלול תרנגולי-ההודו. שעות ארוכות עבד בלול בחום האיום של חורשי-הקיץ, כאשר היזע

הוא שוטט כמה שנים בארצות אירופה השונות והתגייס לליגיון הזרים. גם שם לא החזיק מעמד זמן רב, וברח גם מליגיון הזרים. אחר כך הסתבך עם תבורה של מברחי מכוניות גנובות, וכך הגיע לישראל. הוא נעצר כאן, בקשר לפרשת המכוניות הגנובות, ונידון לכמה שנות מאסר. לפני שנה התפרסם סיפורו של הפליט חסרי-המולדת בעיתון הארץ.

גם לוא נתנו לו לאשה את בו רך ואיפשו לו להתגורר בבורלי-הילס, הוא היה נוהג באותה הצורה, אמר עורכי-דין נטייל באסיר ההונגרי רזו רץ, במיסגרת האגודה לזכויות-האזרח. עורכי-הדין, שהכיר אותו היטב במשך השנה שחלפה, טוען כי לרץ יש בעיה נפשית קשה, שרק הוא יכול לפתור אותה. "הוא נולד נורד, ומדינת-ישראל אינה יכולה לפתור את בעייתו."

גם אשתו של רץ, נוגה דרומי מנהל, לל, הרימה ידיים. היא החליטה להתגרש ממנו ולהשאיר אותו לגורלו. חירות לפיד, הקיבוצניק משקס-האסירים, שטרח רבות למען רץ בשנה האחרונה וכינה אותו "אסיר למופת, הלוואי שהיו רבים כמוהו", נחוש גם הוא כיום בהחלטתו שיש לגרש את רץ מישראל, ואין לטפל בו עוד. "ההרגשה היא שמישהו שלל את זכותו לריב עם אשתו", טען עורכי-דין ששמע כי רץ נעצר מייד אחרי שעזב את אשתו ואת ביתו בנהלל. אולם כל אלה שעזרו לרץ ולאשתו בשנה האחרונה משוכנעים שאין עוד מה לעשות. עורכי-הדין האחרון ששלחה אליו האגודה לזכויות-האזרח השתכ-נע, כי גם רץ אינו מעוניין להישאר בישראל, אלא מבקש שהות מספקת כדי למצוא מדינה אחרת שתהיה מוכנה לקבלו, למרות שאין לו כל מיסמכים רישמיים.

רץ נולד בהונגריה וברח ממנה אחרי שערך מהצבא. הוא השאיר בהונגריה אם, גרושה, וכן שגילו כיום 15, ואשר לא ראה כבר 12 שנה. מאחר שברח מהונגריה במהירות, לא הצליח לקחת איתו כל מיסמך רישמי, והוא כיום חסר אזרחות ודרכון.

ציון צמירי, העולם הזה

קטרינה גוטסוויץ, העולם הזה

פרקליט שרמי
הבסתח-מזונות

פרקליט שובר
התרת-ישואין

הקסם האישי שלו פעל גם בנהלל. נוגה מספרת, כי קנה לו ידידים במשק. "יש לו חוש-הומור וקסם רב, הוא (המשך בעמוד 35) **אילנה אלון**"

נוגה דרומי
לחפש ארץ